Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FMK UCM
Kód predmetu	KMASK/23meKOMU001/23
Názov predmetu	jazyk a narácia v médiách
Rozsah	26sP
Počet kreditov	4
Vyučujúci	Mgr. Lenka Rusňáková, PhD. (prednášajúci), Mgr. Mária Dolniaková, PhD. (prednášajúci), prof. PhDr. Nataliya Panasenko, DrSc. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

Záverečné hodnotenie je udelené na základe absolvovania vedomostného testu v písomnej forme, ktorý predstavuje 100 % hodnotenia. V záujme úspešného absolvovania predmetu musí študent získať v rámci vedomostného testu minimálne 56 %. V prvom a druhom opravnom termíne študenti znova absolvujú didaktický test. Úspešné absolvovanie predmetu podmieňuje tiež pravidelná účasť na výučbe.

Záverečná hodnotiaca stupnica (v percentách):
A 1,0 výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami <92-100 %>
B 1,5 veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami <83-91 %>
C 2,0 dobre – vcelku dobré, priemerné výsledky <74-82 %>
D 2,5 uspokojivo – dobré výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby <65-73 %>
E 3,0 dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám <56-64 %>
FX 4,0 nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta <0-55 %>

Záverečné hodnotenie

A 1,0 výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami <92-100 %>
B 1,5 veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami <83-91 %>
C 2,0 dobre – vcelku dobré, priemerné výsledky <74-82 %>
D 2,5 uspokojivo – dobré výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby <65-73 %>
E 3,0 dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám <56-64 %>
FX 4,0 nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta <0-55 %>

Výsledky vzdelávania

Poslucháčky a poslucháči po absolvovaní predmetu získajú tieto vedomosti, schopnosti, zručnosti, kompetencie:
orientujú sa v problematike jazyka a narácie v médiách,
dokážu popísať úlohu naratológie v systéme sociálnych vied a význam naratívnej analýzy v systéme kvalitatívnych obsahových analýz,
na základe teoretických vedomostí sú študenti schopní analyzovať vybrané kreatívne procesy a postupy

ovplyvňujúce konečnú podobu mediálneho komunikátu (postupy filmovej adaptácie literárnej predlohy, resp. literárneho scenára, spôsoby implementácie postáv, príbehov, tematického kontextu, textuality, monomýtu, metanaratívu či transmediálneho naratívu do obsahovej štruktúry mediálneho komunikátu a i.),
sú schopní identifikovať jazyk a naráciu v mediálnych komunikátoch epizodického charakteru,
vedia zdôvodniť význam naratívnej analýzy mediálnych komunikátov, jej analytických kategórií (dramaturgická štruktúra narácie, kompozičná výstavba diela, pozícia rozprávača v príbehu a pod.) a dôležitosť ďalších aspektov súvisiacich s problematikou jazyka a narácie v médiách,
dokážu aktívne hľadať prepojenia a súvislosti medzi teoretickými poznatkami a ich praktickou aplikáciou, identifikovať, analyzovať a kriticky vyhodnocovať v praxi uplatňované naratívne postupy pri produkcii mediálnych obsahov,
rozvíjajú analytické schopnosti, a to najmä vďaka kvalitatívnej analýze konkrétnych mediálnych obsahov z pohľadu uplatnenia rôznych naratívnych postupov,
rozvíjajú si komunikačné zručnosti, schopnosť argumentácie.

Stručná osnova predmetu

- Úvod do problematiky. Podmienky absolvovania predmetu.
- Naratívna analýza a jej miesto v systéme ostatných kvalitatívnych výskumných metód. Narácia, naratológia a naratívna analýza.
- Aplikácia základných analytických kategórií naratívnej analýzy vo vybraných mediálnych komunikátoch. Prípadové štúdie.
- Hlavná postava príbehu ako archetypálny charakter. Oživenie archetypov v príbehoch. Archetypy verzus stereotypy spojené s postavami. Ženské postavy a antihrdinské postavy v súčasnej kinematografii.
- Metanaratív, kinematografické univerzum, metaverzum a transmediálny naratív. Šírenie príbehu cez viaceré médiá (komunikačné roviny).
- Cesta hlavnej postavy príbehom. Monomýtus a americký monomýtus. Monomýtus a klasické príbehové (dramaturgické) štruktúry.
- Hodnoty a znaky mainstreamových snímok ako určovateľ naratívnych aspektov diela.
- Filmová adaptácia (literárnej) predlohy. Tematický kontext, textualita, intertextualita, serialita a ich miesto pri vytváraní audiovizuálnych príbehov a filmovej hudby.
- K problematike vnímania jazyka a narácie v mediálnych komunikátoch epizodického charakteru. Reality show a jej naratívna štruktúra.
- Zhrnutie semestra, záverečné zhodnotenie predmetu.

Odporúčaná literatúra

1. Mináriková, J., Radošinská, J., & Višňovský, J. (2023). Východiská výskumu v mediálnych a komunikačných štúdiách. FMK UCM.
2. Panasenko, N., & Greguš, Ľ. (2022). Media text in the mirror of linguistics. Wolters Kluwer.
3. Radošinská, J., & Kvetanová, Z. (2024). Mediálny diskurz II. Wolters Kluwer.
4. Radošinská, J., & Rusňáková, L. (2023). Mediálny diskurz I. Wolters Kluwer.
5. Radošinská, J., Rusňáková, L., & Kvetanová, Z. (2019). Empirické aspekty filmov o superhrdinoch. FMK UCM.
6. Radošinská, J., Kvetanová, Z., & Rusňáková, L. (2020). Globalizovaný filmový priemysel. Wolters Kluwer.
7. Rusňáková, L., & Prostináková Hossová, M. (2022). Signs and Values of Mainstream Audio-Visual Content Intended for Children and Youth. Media Literacy and Academic Research, 5(2), 26-53.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský jazyk